

ΑΡΧΙΜΗΔΗΣ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ ΟΙ κ. κ.

Π. ΖΑΧΑΡΙΑΣ, Κ. ΚΤΕΝΑΣ, Γ. ΡΑΖΕΛΟΣ, Ν. ΣΑΛΙΒΕΡΟΣ,
Γ. ΣΑΡΡΟΠΟΥΛΟΣ, Δ. ΦΟΥΝΤΟΥΛΗΣ

ΕΤΟΣ ΙΓ'.

Α Θ Η Ν Α Ι, ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1912

ΑΡΙΘ. 9.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

‘Η διαιτητική άπόφασις ἐπὶ τῶν ἐγερθεισῶν διαφορῶν κατὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ Σιδηροδρόμου Ἀθηνῶν - Λαρίσης - Συνόρων μεταξὺ τῆς Κυβέρνησεως καὶ τῆς Ἐταιρίας τῶν Ἑλληνικῶν Σιδηροδρόμων ὑπὸ Λουδοβίκου Σβέριγκ καὶ Ἡλία I. Ἀγγελοπούλου.

Ἡ προστασία τῆς βιομηχανίας ὑπὸ Π. Δ. Ζαχαρία.

Η ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΓΕΡΘΕΙΣΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΝ ΤΟΥ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΥ ΑΘΗΝΩΝ — ΛΑΡΙΣΣΗΣ — ΣΥΝΟΡΩΝ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΩΝ

ΥΠΟ
ΛΟΥΔΟΒΙΚΟΥ ΣΒΕΡΙΓΚ

ΚΑΙ

ΗΛΙΑ I. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΥ

Συνέχεια

15ον

Πα π α δι α.

Μεταξὺ τοῦ χιλιού. 20,300 καὶ 21,073 ἡ γραμμὴ διέρχεται διὰ λίαν ἀσταθοῦς ἐδάφους. Μεγάλαι καθιζήσεις καὶ καταπτώσεις ἔγενοντο. Πρὸς παρεμπόδισιν τῶν καταπτώσεων καὶ στερεοποίησιν τῶν ἐπιχωμάτων, ἥναγκάσθη ἡ Ἐταιρία νὰ ἐκτελέσῃ μεγάλης σοβιαρότητος ἔργα καὶ λίαν δαπανηρά. Τάς δαπάνας δὲ ταύτας προεκάλεσαν μεγάλαι ἐπιφορτώσεις καὶ ἔργα ἔξυγιαντικὰ τοῦ ἐδάφους. Ἐξετελέσθη

ἐπίσης παραλλαγὴ τῆς γραμμῆς (variante) ἢς ἡ χρησιμότης ἀνεγνωρίσθη.

‘Η Εταιρεία ζητεῖ τὴν πληρωμὴν ὅλων τῶν ὑπὸ αὐτῆς γενομένων δαπανῶν εἰς ἃς ὑπεβλήθη ἀναγκαστικῶς μεταξὺ τῶν χιλιομέτρων 20,300 καὶ 21,073 διὰ τὴν ἀνακατασκευὴν τῆς γραμμῆς ἐκ δευτέρου καὶ ἴδιως διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς παραλλαγῆς.

Καὶ ὅσον μὲν ἀφορᾶ εἰς τὰ ἔξυγιαντικὰ ἔργα ἡ Ἐταιρία ἰσχυρίζεται ὅτι θὰ ἀδύνατο ν' ἀποφύγῃ ταῦτα ἔὰν ἡ Κυβέρνησις τὴν ἐτήρει ἐνήμερον τῶν ὑπὸ τῆς πρώτης Ἐταιρίας προεκτελεσθέντων ἔργων· ὡς πρὸς τὴν παραλλαγὴν δὲ ἡ Ἐταιρία θεωρεῖ ὑπεύθυνον τὴν Κυβέρνησιν διότι ἡ ἀρχικὴ κάραξις ἐμελετήθη ἐπὶ ἐδάφους τοῦ ὅποιον ἀδύνατος εἶνε ἡ στερεοποίησις, πρᾶγμα τὸ ὅποιον δὲν ὕφειλε ν' ἀγνοῇ ἡ Κυβέρνησις μετὰ τὴν κτηθεῖσαν ἐπὶ 12ετίαν πεῖραν.

‘Η αἰτούμενη ὑπὸ τῆς Ἐταιρίας ἀποζημίωσις ἔνεκα τῶν ἀνιστέρων λόγων ἀνέρχεται εἰς δρ. 697.415 καὶ μετὰ τῶν τόκων εἰς 801.001 Δρ. Ἡ Κυβέρνησις προβάλλει τὰ ἔξης ἐπιχειρήματα εἰς ἀπάντησιν τῆς αἰτήσεως ταύτης τῆς Ἐταιρίας:

Τὸ ἄρθρον 23 τῶν Συγγραφῶν ἀναφέρει τὰ ἀκόλουθα:

«‘Η ἀνάδοχος Ἐταιρία θὰ ποιῆται χρῆσιν κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων ὑλικῶν καλῆς ποιότητος, ὑποχρεούται νὰ συμμορφώται πρὸς ἄπαντας τοὺς κανόνας τῆς τέχνης ὅπως τὰ κατασκευαζόμενα ἔργα ὅσιν ἐντελῶς στερεὰ καὶ διαρκῆ.

Θὰ ἐκτελέσῃ κατὰ συνέπειαν πάντα τὰ ἀναγκαῖα ἔργα ἀποστραγγίσεως καὶ στερεοποίησεως κτλ. εἰς τρόπον ὕστε νὰ είνε δυνατὴ ἡ οἰκονομικὴ καὶ λογικὴ ἐκμετάλλευσις».

Πλὴν τούτων, κατὰ τὴν Κυβέρνησιν, ἡ Ἐταιρία ἥδυνατο πολὺ καλῶς νὰ πληροφορῇθῇ περὶ τῆς ἀνάγκης ἐκτελέσεως ἔργων ἐξυγιαντικῶν.

1ον) Ἐκ τῆς ἀπλῆς ἐξετάσεως τοῦ ἑδάφους τὸ δόποιον ὀφθαλμοφανῶς ἀσταθές, ἡτο ὑποκείμενον εἰς καταπτώσεις.

2ον) Ἐκ τῆς καταστάσεως εἰς ἣν εὑρίσκοντο τὰ ἐγκαταλειφθέντα ὑπὸ τῆς πρώτης Ἐταιρίας ἔργα, τὰ κατὰ τὸ πλεῖστον κατεστραμμένα.

3ον) Ἐκ τῶν ἀναβλυζόντων ὑδάτων εἰς τὸν πόδας τῶν ἐπιχωματώσεων εἰς χιλιομ. 20.330, 20.360, 20.430 καὶ 20.650, τὰ δοιαὶ παρεκώλυν τὴν στερεοποίησιν αὐτῶν καὶ τὰ δοιαὶ οὔτε καὶ κατὰ τὸ θέρος ἐστείρευν.

4ον) Ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι αὐτὸς οὗτος ὁ Μηχανικὸς τῆς Ἐταιρίας ὁ διευθυντὴς τοῦ τμήματος τούτου ὑπῆρξεν ὁ διευθύνων τὰ ἔργα τοῦ δευτέρου τμήματος, τῆς πρώτης Ἐργολαβίας Eckersley καὶ ἐπομένως ἡτο τελείως ἐνήμερος τῆς φύσεως τοῦ ἑδάφους, τῶν δυσχερεῶν ἃς ἀπήντησεν ἡ πρώτη ἐργολαβία, ὡς ἐπίσης καὶ τῆς ἐλαχίστης χρησιμότητος τῶν μικρῶν ὑπογείων στοῖν, ἃς αὕτη εἶχεν ἐκτελέσει.

5ον) Ἐκ τῶν σχεδίων καὶ τῶν ἄλλων σχετικῶν τὰ δοιαὶ παρέδωκεν ἡ Κυβέρνησις τῇ Ἐταιρίᾳ, ἐπὶ τῶν δοιῶν ἐστημειοῦτο ἡ ἀνάγκη ἐκτελέσεως ἔργων ἀποστραγγίσεως ἐν τῷ τμήματι τούτῳ τῆς γραμμῆς καὶ τὰ δοιαὶ προέδιδον τὴν πιμανότητα ἐκτελέσεως ὑπὸ τῆς πρώτης Ἐταιρίας ὑπογείων ἔργασιῶν.

Ἡ Κυβέρνησις προσθέτει ὅτι:

«Ἡ Σύμβασις ἐπέβαλε τῇ Ἐταιρίᾳ τὴν ὑποχρέωσιν σαφῶς καὶ καθαρῶς, νὰ κατασκευάσῃ τὴν γραμμὴν ἀντὶ τοῦ δοιούτην κατ' ἀποκοπὴν τιμήματος (Ἄρθρα 7, 11, 13 Συμβάσεως) χωρὶς νὰ τῇ δίδεται τὸ δικαίωμα, ὑπὸ οὐδεμίαν ἀφορμήν, νὰ ἐπανέλθῃ ἐπὶ τοῦ ζητήματος τοῦ τιμήματος τὸ δοιόν ἀπεδέχῃ, οἵας δήποτε καὶ ἀν̄ ωσιν ἡ φύσις τῶν ἔργων καὶ αἱ ποσότητες αὐτῶν, ἃς θὰ ἐξετέλει πρὸς πλήρη ἀποπεράτωσιν τῶν οἰδηροδόρων (Ἄρθρ. 13).

Παρέλαβεν ἡ Ἐταιρία τὴν γραμμὴν εἰς ἣν εὑρίσκετο κατάστασιν (Ἄρθρ. 11) χωρὶς νὰ δύναται νὰ ἐγείρῃ οἰλανδήποτε ἀξίωσιν ἡ ἀπαιτήσῃ οἰλανδήποτε ἀποζημίωσιν δι' οἰλανδήποτε αἰτίαν, ἐναντίον τοῦ Δημοσίου. Κατὰ τὸ ἄρθρον 23 τῶν Συγγραφῶν «ἡ Κυβέρνησις παραδίδει εἰς τὴν ἀνάδοχον Ἐταιρίαν ἐν τῇ παρούσῃ αὐτῆς καταστάσει τὴν γραμμὴν εἰς ἣν κατάστασιν εὑρίσκεται ἐκτελεσμένη». Ἡ ἀνάδοχος Ἐταιρία θὰ διορθώσῃ πάντα τὰ τυχὸν σφάλματά της χωρὶς νὰ δύναται αὐτῇ νὰ ἐγείρῃ οὐδεμίαν ἀπαίτησιν κατὰ τοῦ Κράτους δι' οἰον-

δήποτε λόγον οὐδὲ νὰ αἰτήσῃ οὐδεμίαν ἀποζημίωσιν». Ἡ Κυβέρνησις ἐπίσης ισχυρίζεται ὅτι ἡ ἀνακαλυφθείσα στοὺς 23 μ. δὲν ἡτο δυνατὸν νὰ ἐπροξένησε τὰς καταπτώσεις καὶ ὅτι αἰτία τούτων είνε ἡ πλημμελής κατασκευὴ τοῦ ἐπιχώματος ἄνευ ἐξυγιαντικῶν ἔργων.

Ἀντικρούει ἐπίσης τὸν ισχυρισμὸν τῆς Ἐταιρίας, σχετικῶς πρὸς τὴν ἀστάθειαν τῆς γραμμῆς ἐν τῷ τιμήματι τούτῳ, ἐξαίρων τὸ γεγονός ὅτι μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἐξυγιαντικῶν ἔργων ἡ στερεοποίησις τῆς γραμμῆς ἐξησφαλίσθη.

Εἰς ταῦτα ἡ Ἐταιρία ἀπαντᾷ.

1ον) «Οτι οἱ ἐκτελεσθέντες ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τοῦ Ἐλέγχου ὀχετοί, κατεστράφησαν τελείως κατὰ τὴν καθηζησιν τοῦ Μαρτίου 1905.

2ον) «Οτι τὰ ἐπιχωματα ἐξετελέσθησαν διὰ χωμάτων ὃν ἡ φύσις δὲν παρήλλασσε ποσῶς τῶν ἄλλων δι' ὃν ἐξετελέσθησαν τὰ πέριξ ἐπιχωματα ἐφ' ὃν δὲν παρετηρήθησαν εἰμὴ αἱ συνήθεις καθηζήσεις.

3ον) «Οτι ἡ ὑπαρξία τῆς ὑπογείου στοῖς ἀνευρέθη εἰς 12 μ. κατὰ τὸ 1907, ἐνῷ ἡ Κυβέρνησις ὕφειλε νὰ τὴν γνωρίζῃ καὶ νὰ ἐχῃ εἰδοποιήσῃ τὴν Ἐταιρίαν περὶ τῆς ὑπάρχεως ταύτης.

4ον) «Οτι τῶν συμπληρωτικῶν ἔργων, τῶν τόσων δυσχερῶν καὶ λεπτῆς φύσεως, τὴν ἐκτέλεσιν προεκάλεσεν ἡ κακὴ χάραξις ἐπὶ ἑδάφους τὸ δοιόν ἀντὶ πάνης θυσίας ὕφειλε ν' ἀποφύγῃ ἡ Κυβέρνησις· καὶ

5ον) ὅτι ἡ καταστροφὴ τοῦ Μαρτίου 1907 δὲν ὀφείλεται ποσῶς οὕτε εἰς τὴν φύσιν τῶν χρησιμοποιηθέντων ὑλικῶν οὕτε εἰς ἀνεπάρκειαν τῶν ὀχετῶν, ἀλλ' εἰς περιπτώσιν ἀνωτέρας βίας, ἢν ἡ Κυβέρνησις ἤρνηται νὰ ἐξετάσῃ κἄν.

Οἱ Διαιτηταὶ ἀναγνωρίζουσιν ἐνταῦθα, ὡς καὶ ἐν τῇ γεφύρᾳ τοῦ Γοργοποτάμου ὅτι ἡ Ἐταιρία ἀπήντησε μεγίστας δυσχερείας ἀπροόπτους, πρὸς κατανίκησιν τῶν δοιῶν ὑπεβλήθη εἰς μεγάλας θυσίας ἐπιδείξασα ἐν τούτῳ μεγάλην δραστηριότητα.

Ἐν τούτοις θεωροῦσι τοὺς ισχυρισμοὺς τῆς Κυβέρνησεως, ὡς πρὸς τὰς ἐγειρομένας ὑπὸ τῆς Ἐταιρίας ἀξιώσεις, ἀκριβῶς συμφώνους πρὸς τὸ γράμμα ἄν μη πρὸς τὸ πνεῦμα τῆς Συμβάσεως καὶ τῶν Συγγραφῶν.

Ἡ ἀνάγκη ἐξυγιαντικῶν ἔργων, διὰ τὰ ἐν λόγῳ ἑδάφει δὲν ἡτο δυνατὸν νὰ είνε, κατὰ τὴν γνώμην τῶν Διαιτητῶν, ἀμφίβολος διὰ τὴν Ἐταιρίαν ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν ἔργασιων. Τὰ ὑπάρχοντα σχέδια δεικνύουσιν ὅτι ἐξυγιαντικὰ ἔργα, ἀποστραγγίσεις κτλ. εἴχον ἥδη προηγουμένως θεωρηθῆ ὡς ἀναγκαῖα καὶ εἰ-

χον ἐκτελεσθῆ ἐν μέρει. Οἱ Διαιτηταὶ φρονοῦσιν δι τοιούτου ἔδαφους λίαν ἀσταδοῦς, καὶ κατόπιν τῆς κτηθείσης πείρας, ἵσαν ἀπαράτητα ἔξυγιαντικὰ ἔργα ὡς τοιαῦτα ἔξετελέσθησαν κατόπιν, δηλαδὴ ἐγκάρδια λιθένδυτα, εἰς μεγάλον βάθος δυνάμενα νὰ ἔξασφαλίσωσι τὴν ἔξυγίανσιν τοῦ ἔδαφους.

Δὲν θεωροῦσιν ὅμως ἐξ ἄλλου ὡς δυνάμενον νὰ θεραπεύσῃ ἐπιτυχῶς τὸ κακόν, τὴν κατασκευὴν προφυλακτηρίου ὁργύματος (fossé de garde) εἰς τ' ἀνάντη μετὰ ἐγκαρδίων λιθενδύτων, εἰς βάθος ἀνεπαρκές. Απ' ἐναντίας μᾶλιστα τοιαῦτα ὁργύματα, ἐντὸς τῶν ὅποιων θὰ διωχθεύτε τὸ ἄνωθεν καταρρέον ὕδωρ τῶν βροχῶν, ἢτοι κίνδυνος μήπως θὰ προεκάλουν διηθήσεις ἐντὸς τόσον ἀσταθοῦς ἀφ' ἕαντοῦ ἔδαφους καὶ ἐὰν λιθόδημητον ἔτι εἶχον τὸν πυθμένα αὐτῶν.

Δὲν καταλογίζουσιν ὅμως οἱ Διαιτηταὶ ὡς λάθος τῆς Ἐταιρίας τὸν τρόπον καθ' ὃν εἰργάσθη αὕτη. Συνέφερον οὔτη, κατὰ τὸ πρό γραμμα δὲ ἔθετο τῶν ἔργασιῶν της, νὰ ἐπισπεύσῃ κατὰ τὸ δυνατὸν τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἐν λόγῳ ἐπιχωμάτων δπως ἔξασφαλίσῃ τὴν τοποθετησιν γραμμῆς διευκολυνούσης τὴν κατασκευὴν τῶν ἀκολούθων τμημάτων. Προσεπάθησε νὰ ἀνυψώσῃ τὰ ἐπιχώματα ἀνευ προηγουμένης ἐκτέλεσεως τῶν ἀναγκαίων ἔξυγιαντικῶν ἔργων, μὲ τὴν ἐλπίδα δι τὸ δια συνεχοτοῦντο ταῦτα. Ἡ ἐλπὶς τῆς Ἐταιρίας δὲν ἐπραγματοποιήθη, ὅφειλει ἐπομένως τὰ ὑποστῆ τὰς συνεπείας τοῦ τρόπου κατασκευῆς δι τὸ ἔξελέξατο. θεωροῦσιν ἐπομένως ἀδύνατον νὰ καταλογίσωσι τὴν εὐθύνην εἰς τὴν Κυβέρνησιν.

Οἱ Διαιτηταὶ δὲν θεωροῦσιν ἐπίσης ὑπεύθυνον τὴν Κυβέρνησιν διότι δὲν ἐπληροφόρησε τὴν Ἐταιρίαν περὶ τῆς ὑπογείου στοᾶς, πρὸ δωδεκαετίας ἐκτελεσθείσης, οὐδὲ ἀποδέχονται τὴν γνώμην δι τὸ στοὰ αὔτη 23 μόνον μέτρων, ἢτοι ίνανή νὰ προκαλέσῃ τοιαύτην καταστοφήν.

Ως πρὸς τὴν πρόσθετον δαπάνην, ἥν προσκάλεσεν ἡ ποραλλαγὴ τῆς γραμμῆς (variante) τῆς ἐκτελεσθείσης ὑπὸ τῆς Ἐταιρίας καὶ ἥς τὴν πληρωμὴν ζητεῖ αὔτη, οἱ Διαιτηταὶ εὐρίσκουσι τὴν αἴτησιν ταύτην ὡς ἀσύμφωνον πρὸς τὰ ἐν τῇ Συμβάσει.

Τὰ ἀριθμοὶ 7, 11, 13 τῆς συμβάσεως καθορίζουσιν:

Ἀριθμὸν 7. Παράγραφος 2.

«Τὸ τίμημα τοῦτο περιλαμβάνει πάσας τὰς ἀναγκαίας δαπάνας (περιλαμβανομένων πάντων τῶν γενικῶν ἔξόδων, τῶν ἔξόδων μελετῶν διευθύνσεως, ἐπιβλέψεως καὶ κερδῶν κτλ.) διά:

1) Τὴν ἐγκατάστασιν τῆς γραμμῆς καὶ τῶν ἔξαρτημάτων αὐτῆς συμφώνως πρὸς τὰ ἐγκε-

κριμένα ἡ ἐγκριθεόμενα σχέδια καὶ τομάς.

2) Πάσας τὰς ἀναγκαίας ἀνακαινίσεις ὡς καὶ τὴν ἀποκατάστασιν, συμφώνως πρὸς τὸ ἐγκεκριμένα σχέδια καὶ τομάς, τῶν μερῶν τῆς γραμμῆς, ἐφ' ὃν ἔξετελέσθησαν ἥδη ἔργα».

Ἀριθμὸν 11. προτελευταῖον ἔδαφιον.

«Ἡ ἀποκατάστασις καὶ αἱ ἀνακαινίσεις τῆς γραμμῆς συμφώνως πρὸς τὰ ἐγκεκριμένα ἡ ἐγκριθεόμενα σχέδια καὶ τομάς, ἔσονται εἰς βάρος τῆς ἀναδόχου ἔταιρίας, ἥτις δὲν δύνανται νὰ ἐγείρῃ οὐδεμίαν ἀπαίτησιν, οὐδὲν ν' ἀξιώσῃ οὐδεμίαν ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ ἀποζημίωσιν».

Ἀριθμὸν 13. τελευταία παράγραφος.

«Αἱ κατατερήσεις καὶ τ' ἄλλα κατὰ προσέγγισιν ἔγγραφα, ἀτινα ἐχογισμένα μόνον ὡς στοιχεῖα πληρωφορίας διὰ τὸν καθορισμὸν τοῦ τιμήματος τῶν τμημάτων καὶ τοῦ κατ' ἀποκοπὴν τιμήματος τῆς ἐπιχειρήσεως, δὲν δύνανται νὰ παράσχωσιν εἰς τὴν ἀνάδοχον ἔταιρίαν δικαίωμα δι' οὐδεμίαν οἰασδήποτε φύσεως ἀπαιτησιν, οὐδὲ δι' οὐδεμίαν αἴτησιν ἀποζημιώσεως. Μόνον τὸ τίμημα τῆς ἀποκοπῆς πληρωθήσεται διστικῶς εἰς τὴν ἀνάδοχον ἔταιρίαν, ἐν μέρει μὲν διὰ τῶν πληρωμῶν τοῦ Κράτους, ἐν μέρει δὲ διὰ τῶν κρατήσεων ἐκ τοῦ μετοχικοῦ αὐτῆς κεφαλαίου, ἡ δὲ ἀνάδοχος ἔταιρία ἐπ' οὐδεμίᾳ προφάσει δύναται νὰ ζητήσῃ μεταβολὴν τοῦ τιμήματος τῆς ἀποκοπῆς, εἰς δι συνήνεσεν, οἰασδήποτε καὶ ἀν ὧσιν ἡ τε φύσις τῶν ἔργων καὶ ἡ ἀπαιτηθησομένη ποσότης αὐτῶν πρὸς ἀποπεράτωσιν τῆς γραμμῆς».

Μετὰ τὸ τόσον σαφὲς κείμενον τῆς συμβάσεως καὶ τὰς διατάξεις τοῦ ἀριθμοῦ 23 τῶν συγγραφῶν τὸ διοικοῦ τὸ συμπληρῷ:

«Ἡ Κυβέρνησις παραδίδει εἰς τὴν ἀνάδοχον ἔταιρίαν ἐν τῇ παρούσῃ αὐτῆς καταστάσει τὴν γραμμὴν εἰς ἥν κατάστασιν ενδίσκεται ἐκτελεσμένη. ᩩ ἀνάδοχος ἔταιρία δὰ διορθώσῃ πάντα τὰ τυχόν σφάλματά της, χωρὶς νὰ δύναται νὰ ἐγείρῃ οὐδεμίαν ἀπαίτησιν κατὰ τοῦ Κράτους δι' οἰονδήποτε λόγον οὐδὲν νὰ αἰτήσῃ οὐδεμίαν ἀποζημίωσιν».

Ἡ ἔταιρία δὲν ἔχει δικαίωμα νὰ ἐγείρῃ ἀξιώσεις πρὸς ἀποζημίωσιν δι' ἔργα, τὰ ὅποια ἔξετελεσε πρὸς ἀποπεράτωσιν τῆς γραμμῆς καὶ ἐπομένως οἱ Διαιτηταὶ ἀποδέξποτε τὴν αἴτησιν ταύτην τῆς ἔταιρίας διά τε τὸ ἐπίχωμα καὶ τὴν παραλλαγὴν.

160v

Διαιτήσεις Δεβαδέλας.

Οἱ Διαιτηταὶ ἐπιδικάζουσιν ὑπὲρ τῆς Ἐταιρίας τὴν αἴτησιν ἀποζημίωσιν ἐκ δραχ.

3.000 καθόσον ἔλαβεν αὗτη καὶ διαταγὴν ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ δπως ἐκτελέσῃ τὰ προκαταρκτικὰ ἔργα.

17ον

Παραλλαγὴ Κουνούπον.

Ἡ Ἐταιρία παραπονεῖται ἐν πρώτοις διτὶ τῇ παρενεβλήθησαν ἐμπόδια εἰς τὰς ἔργασίας αὐτῆς ἔνεκα τῆς μεταποίσεως τῆς στάσεως Κουνούπον, καὶ διτὶ ἐπὶ ἔξαμηνον ἐβράδυνεν ἡ ἔναρξις ἐκμεταλλεύσεως δλοκλήρου τῆς γραμμῆς.

Ἡ Ἐταιρία ἔξι ἄλλου ζητεῖ ἀποζημίωσιν δραχ. 284.854 καὶ μετὰ τῶν τόκων αὐτῶν δραχ. 350.664,45 διὰ πρόσθετα ἔργα ἐκτελεσθέντα ἐν τῇ παραλλαγῇ, ἐπὶ πλέον τῶν ἐν τῇ ἀρχικῇ χαρᾶξει προβλεπομένων.

1ον) Ἡ Κυβέρνησις ἀποφασίσασα τὴν μετατόπισιν τῆς στάσεως Κουνούπον ἀπὸ χιλ. 35/250 εἰς χιλ. 33/600 καὶ τὴν μετατροπὴν αὐτῆς εἰς σταθμὸν 3ης τάξεως, προέτεινεν εἰς τὴν Ἐταιρίαν διὰ τῆς ἐπιστολῆς αὐτῆς τῆς 27 Ἰουλίου 1906, τὰ ἔξῆς:

α) Τὰ ἐκτελεσθόμενα ἔργα νὰ καταμετρηθῶσι μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῶν ἀπὸ κοινοῦ, ὑπὸ Μηχανικῶν τοῦ Ἐλέγχου καὶ τῆς Ἐταιρίας.

β) Ἐπὶ τοῦ ὑπολογισθησομένου ποσοῦ νὰ ἐφαρμοσθῇ ὁ συντελεστὴς 1,314

γ) Τὸ ὑπολογισθησόμενον κατὰ τὰ ἀνωτέρω ποσόν, πληρωθήσεται ἐκ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1907, ἀλλὰ κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργασιῶν ὅταν πληρώνωνται αὐτοὶ ἐκ τοῦ ἀντιστοίχου δανείου, ὃς καὶ τὰ ἄλλα ἔργα.

δ) Ἡ δαπάνη τῶν γραμμῶν σταθμεύσεως, ἀλλαγῆς γραμμῶν, σηματοφόρων κτλ. πληρωθήσονται μετὰ τὴν ἀποτελέστασιν τῶν ἔργων μέχρι Δεμιούλου, διτὶ θ' ἀποδειχθῇ διτὶ ταῦτα ὑπερέβησαν τὰ ἐν τῷ συνημμένῳ τῇ Συμβάσει πίνακι προβλεπόμενα.

ε) Ἡ Κυβέρνησις ἀναλαμβάνει νὰ κανονίσῃ τὰς ἀπαιτήσεις τῶν ἔργολάβων ἔνεκα τῆς διακοπῆς τῶν ἔργασιῶν ἐν τῷ τμήματι τούτῳ.

Ἡ Ἐταιρία ἀπεδέχθη τὰς προτάσεις ταύτας, ἀλλὰ ἐζήτησε παράτασιν 30 ἡμερῶν τῆς ὀδησμένης προθεσμίας διὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν ἔργων Πειραιῶς - Δεμιούλου, ἔνεκα βραδύτητος περὶ τὴν ἐπίδοσιν τοῦ ἀνωτέρου ἔγγραφου τῆς Κυβερνήσεως. Ἡ Κυβέρνησις δὲν ἀπεδέχθη τὴν παράτασιν δι' οὓς λόγους ἐν τῷ ἔγγραφῳ αὐτῆς τῆς 12 Ἀπριλίου. Ἀριθ. 13.164 ἀναφέρει.

Κατὰ τὴν γνώμην τοῦ συνδιαιτητοῦ κ. Σβέρινγκ, κατὰ τὴν σύναψιν τῆς Προσθέτου Συμ-

βάσεως, ἡ Ἐταιρία ὕφειλε νὰ ὑπολογίσῃ καλῶς τὸν ἀπαιτούμενον χρόνον διὰ τὴν ἔγκρισιν καὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς παραλλαγῆς. Ἡ Ἐταιρία εἶχεν ἐπομένως τὴν ὑποχρέωσιν ἐν τῇ συμπληρωτικῇ συμβάσει νὰ ποιήσηται ἐπιφύλαξιν ὡς ποδὸς τὴν παραλλαγὴν Κουνούπον. ἐπειδὴ δὲν ἔπραξε τοῦτο φρονεῖ διτὶ δὲν δύναται νὰ λάβῃ ὅπ' ὅψιν τὴν ἀπαίτησιν αὐτῆς.

Οἱ συνδιαιτητὲς κ. Ἀγγελόπουλος καίτοι ἀποδεχόμενος τὰ ἐπιδικασθέντα τῇ Ἐταιρίᾳ ποσὰ διὰ τὴν ἀπαίτησιν αὐτῆς, ἀναφέρεται εἰς τὸ ζήτημα (9), ἔνθα ἐκθέτει τὴν προσωπικὴν αὐτοῦ γνώμην ἐπὶ τε τοῦ ζητήματος τῶν προθεσμιῶν ὃς καὶ ἐπὶ τῶν περιπτώσεων ἀνωτέρας βίας.

2ον Αἱ ἀπαιτήσεις τῆς Ἐταιρίας δι' ἔργα ἐκτελεσθέντα εἰσὶν αἱ ἀκόλουθοι:

α'). Πρόσθετος ἀπαίτησις διὰ τοὺς χωματισμοὺς β') ἐλάττωσις τῆς κρατήσεως δι' ἔργα λιθοδομῶν μὴ ἐκτελεσθέντα καὶ γ') ἀπαίτησις δι' ἄλλας προμηθείας καὶ ἔργα.

Α'. Χωματισμοί.

Οἱ διαιτηταὶ ἀπεφάσισαν δπως αἱ πληρωταὶ τῇ Ἐταιρίᾳ ποσότητες ὑπολογισθῶσιν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν καταμετρήσεων τῶν γενομένων κατὰ Σεπτέμβριον τοῦ 1907 ἀπὸ κοινοῦ ὅπ' ἀμφοτέρων τῶν μερῶν, ἡ δὲ ταξινόμησις τῶν γαιῶν εἰς ἀπλᾶς γαίας ήμιβραχὸν ἢ βράχον συμφώνως πρὸς τὰς ὅταν ἀντῶν τῶν ἰδίων διαιτητῶν, κατὰ τὸν Απρίλιον τοῦ 1912 ἐπὶ τῶν διαιτομῶν τῆς Ἐταιρίας χαραχθείσας γραμμάς.

Οὕτω οἱ διαιτηταὶ ἐν λεπτομερείᾳ καθορίζουσι ἐν τῇ Ἐταιρίᾳ ποσότητας:

Χώματα μέτρα κυβικά	33.238
Ημίβραχος »	23.588
Βράχος »	12.729.

Β. Διεθοδοματ

Οἱ διαιτηταὶ, δι' οὓς λόγους λεπτομερῶς ἐν τῇ ἀποφάσει αὐτῶν ἀναφέρουσιν, ὑπολογίζουσι τὰς πληρωταίς τῇ Ἐταιρίᾳ ποσότητας λαμβάνοντες τὸν μέσον δρόμον μεταξὺ τῶν καταμετρήσεων τῶν γενομένων ὑπὸ τῆς Ἐταιρίας καὶ τῆς Κυβερνήσεως.

Γ. Νεώτεραι ἀπαιτήσεις τῆς Ἐταιρίας δι' ἄλλας προμηθείας καὶ ἔργα

Οἱ διαιτηταὶ ἐν λεπτομερείᾳ ἐπίσης καθορίζουσι τὰ πληρωταίς τῇ Ἐταιρίᾳ ποσὰ διὰ τὰς ἐν λόγῳ προμηθείας καὶ τὰ ἐκτελεσθέντα ἔργα.

Ουτώ *έπιδικάζουσιν* υπὲρ τῆς Έταιρίας διὰ τὴν παραλλαγὴν Κουνόβου ὀλικὰ ποσὰ δραχ. 120,236.

180ν

Δεμερλὺ - Λάρισσα**A'. Μελέτη τῆς χαράξεως**

Τὸ ἄρθρον 34 τῆς Συμβάσεως δρῖζει, διὰ τὸ τμῆμα Δεμερλὺ. Λαρίσσης τὰ ἔξης:

«*Ἡ κατασκευὴ θέλει γίνει ἐπὶ τῇ βάσει τῆς μελέτης τῆς ἡδη συνταχθείσης υπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, κ.τ.λ.*»

Ἡ μελέτη ἐν τούτοις αὕτη, ἡ συνταχθείσα υπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, ἀνεγνωρίσθη ὡς ἀνεπαρφῆς. Ἡτο ἐπομένως ἀπαραίτητον νὰ ἐκτελεσθῶσι νέα ἔργα συμπληρωτικὰ τὰ δοποῖα ἡ Έταιρία εἴξετελέσεν. Διὰ τὰς γενομένας υπ' αὐτῆς λατάνας μελετῶν ζητεῖ ἡ Έταιρία δραχ. 16.500.

Οἱ Διαιτηταὶ ἀναγνωρίζουσιν ὡς δικαίαν τὴν αἰτούμενην ἀποζημίωσιν καὶ ἐπιδικάζουσιν υπὲρ τῆς Έταιρίας τὸ ἀνωτέρω ποσόν.

B'. Καθυστέρησης τῆς ἀδείας πρὸς ἔναρξιν τῶν ἔργων.

Ἡ Έταιρία ζητεῖ ἀποζημίωσιν φράγ. 271, 856 διὰ τὴν καθυστέρησιν τῆς ἀδείας πρὸς ἔναρξιν τῶν ἔργων ἐν τῷ τμήματι Δεμερλὺ - Λαρίσσης. Τὸ σχετικὸν πρὸς τὴν ἐν λόγῳ ἀπαίτησιν ἄρθρον 34 τῆς Συμβάσεως ἔχει οὕτως. 'Προθεσμία τῆς ἐκτελέσεως δρίζεται εἰς ἓν καὶ ἥμισυ ἔτος, ἀπὸ τῆς γενησομένης εἰς τὴν ἀνάδοχον Έταιρίαν ἐπισήμου γνωστοποιήσεως τῆς ἀποφάσεως τῆς Κυβερνήσεως περὶ τῆς κατασκευῆς τῆς γραμμῆς ταύτης, καὶ ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῶν ὄμοιογιῶν, περὶ ὃν γίνεται λόγος ἐν τοῖς ἐφεξῆς, ἀρκεῖ μόνον ἡ γνωστοποίησις νὰ γίνηται πρὸ τῆς ἀποπερατώσεως τῆς γραμμῆς Πειραιῶς - Δεμερλῆ. 'Ἐν τούτοις ἡ Κυβέρνησις δὲν δύναται νὰ ἀπαιτήσῃ ὅπως τὸ ἔργο μεταξὺ Δεμερλῆ καὶ Λαρίσσης ἀποπερατωθῶσι πρὸ τῶν ἔργων τῆς γραμμῆς τοῦ Πειραιῶς - Δεμερλῆ. 'Εὰν ἡ γνωστοποίησις γίνηται μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς γραμμῆς ταύτης, ἡ προθεσμία τῆς ἐκτελέσεως ἀναβιβάζεται εἰς δύο ἔτη. 'Οταν ἀποφασισθῇ ἡ ἐπέκτασις τῆς γραμμῆς θέλει ἐν συμφώνῳ δρισθῇ καὶ τὸ προσκτηθόσιμον τροχαῖον ὑλικόν· ἐν περιπτώσει δὲ μειοδοσίας δι' ἐνσφραγίστων προσφορῶν ἡ ἀνάδοχος Έταιρία θέλει προτιμηθῆ ἐπὶ τοῖς δροῖς διὰ τὴν προμήθειαν τοῦ ὑλικοῦ τούτου. Κατὰ τὸν Νόεμ-

βριον τοῦ 1904 ἡ Έταιρία ἔζητησε τὴν ἀδειαν νὰ ἐκδώσῃ τὸ δάνειον Δεμερλὺ. Λαρίσσης, καθόδον ἐφαίνετο εὐνοϊκὴ ἡ Ἀγορὰ πρὸς τοῦτο. 'Ο κ. Υπουργός, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 20.319 τῆς 19 Νοεμβρίου 1904 ἐπιστολῆς ἐνέκρινε τὴν ἔκδοσιν τῶν ὄμοιογιῶν, γράφων τὰ ἔξης:

«'Ἄλλ' ἐπιφυλασσόμεθα νὰ ἐγκρίνωμεν τὴν ἔναρξιν τῶν ἔργων, διαν θὰ θεωρήσωμεν εὐνοϊκὴν τὴν ἐποχὴν πρὸς τοῦτο, πάντοτε δύως ἐντὸς τῆς ἐν ἀριθμῷ 2 τοῦ προμηθέντος Νόμου, προβλεπομένης προθεσμίας».

Ἡ γνώμη τῆς Κυβερνήσεως, ἡτο καθαρῶς ἐκπεφρασμένη διὰ τοῦ ἀνωτέρω μνημονευομένου ἐγγράφου αὐτῆς. Δὲν ἐπεθύμει νὰ ἐπισπεύσῃ τὴν ἐν τῷ τμήματι τούτῳ ἔναρξιν τῶν ἔργων, ἐνεκά τῆς καταστάσεως εἰς ἣν εὑρίσκοντο τὰ ἐν τοῖς προηγουμένοις τμήμασι ἔργα.

Οἱ Διαιτηταὶ εἰλε τῆς γνώμης ὅτι ἡ Έταιρία δὲν ἤδυνατο νὰ πιστεύῃ, μετὰ τὸ ἀνωτέρω ἐγγράφου τοῦ κ. Υπουργοῦ τῆς 19 Νοεμβρίου 1904, ὅτι θὰ τῇ ἐπετρέπετο ν' ἀρξηται τῶν ἔργων ἐντὸς τοῦ ἔτους 1905. 'Η ἀδεια ἄλλως τε ἡ χορηγηθείσα τῇ Έταιρίᾳ υπὸ τῆς Κυβερνήσεως πρὸς ἔκδοσιν τῶν ὄμοιογιῶν, ἡτο ἐνδεικτὶς εὐνοίας πρὸς αὐτὴν ζητήσασαν νὰ ἐπωφεληθῇ τῆς τότε Ἀγορᾶς.

Ἡ Έταιρία στηρίζεται ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 34 τῆς Συμβάσεως καθ' ὃ ἡ διορία πρὸς ἀποπεράτωσιν τῆς γραμμῆς Δεμερλῆ - Λαρίσσης ἐλεῖ ἔτος καὶ ἥμισυ ἀπὸ τῆς ἐπισήμου κοινοποιήσεως πρὸς τὴν Έταιρίαν τῆς ἀποφάσεως τῆς Κυβερνήσεως πρὸς ἐκτελέσιν τῆς γραμμῆς. 'Ἐν τούτοις μετὰ τὸ ὑπογραψὸν ἐγγραφον, τὰ ἐν τῷ ἄριθμῷ 34 τῆς Συμβάσεως σημαίνονται κατὰ τὴν γνώμην τῶν διαιτητῶν, ὅτι ἡ διορία πρὸς ἀποπεράτωσιν τῶν ἔργων δρίζεται εἰς ἓν καὶ ἥμισυ ἔτος ἀπὸ τῆς ἐγκρίσεως πρὸς ἔναρξιν τῶν ἔργων.

Η Έταιρία παρατηρεῖ ἐπίσης ὅτι ἡ τελικὴ φράσις τῆς ἐπιστολῆς, τῆς 19 Νοεμβρίου 1904, «ἄλλ' ἐπιφυλασσόμεθα νὰ ἐγκρίνωμεν ἐπίσης τὴν ἔναρξιν τῶν ἔργων, διαν θὰ θεωρήσωμεν εὐνοϊκὴν τὴν ἐποχὴν διὰ τὴν ἔναρξιν ταύτην, πάντοτε ἐντὸς τῶν δρων τῆς προθεσμίας τῆς προβλεπομένης ἐν τῷ ἄριθμῷ 2 τοῦ προμηθέντος νόμου».

Τὸ ἄρθρον τοῦτο τοῦ νόμου ΒΨΝΔ τῆς 8 Απριλίου 1900 ἀναφέρει ὅτι ἡ Κυβέρνησις ὑποχρεούται, ἐξ μῆνας κατ' ἐλάχιστον ὅρον πρὸ τῆς ἐν τῆς Συμβάσει δρισθομένης προθεσμίας διὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς γραμμῆς Πειραιῶς - Δεμερλῆ, ἀσκοῦσα δικαίωμα ὃ ἔχει

δυνάμει τοῦ ἀρθρου 34 τῆς Συμβάσεως, νὰ ζητήσῃ παρὰ τῆς Ἐταιρίας τὴν κατασκευὴν τῆς προεκτάσεως ἀπὸ Δεμερόλη εἰς Λάρισαν.

Ἡ Ἐταιρία διαιτεῖνεται ὅτι ἡ διορία τῆς ἀποπερατώσεως τῶν τεσσάρων ἐτῶν πρέπει νὰ καθορισθῇ συμφώνως πρὸς τὴν διορίαν τῆς ἐνάρξεως, 28 Μαΐου/10 Ιουνίου 1902 μέχρι 28 Μαΐου/10 Ιουνίου 1906 ἐπομένως ἡ ἔγκρισις ἔδει γὰρ δοθῆ τὸ βραδύτερον τὴν 28 Νοεμβρίου/10 Δεκεμβρίου 1905.

Τὸ ἀρθρον 12 τῆς Συμβάσεως ἔχει ὡς ἔξῆς:

Διάρκεια τῶν ἔργων.

«Τῶν ἔργων γενήσεται ἔναρξις ἐντὸς 2 μηνῶν ἀφ' ἣς στιγμῆς, τῆς συμβάσεως καθισταμένης πρότερον δριστικῆς διὰ τῆς συγκαταθέσεως τῆς διεθνοῦς Οἰκονομικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ διὰ τῆς δημοσιεύσεως αὐτῆς ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως, ἡ Ἐταιρία τῶν Ἀληγονικῶν σιδηροδρόμων συσταθῇ καθ' ὃν τρόπον ὠρίσθη ἐν τῷ ἀρθρῷ δευτέρῳ, ἐάν ἡ ἀνάδοχος Ἐταιρία ἔλαβε κανονικῶς εἰς τὴν κατοχὴν αὐτῆς τμῆμα πρὸς τμῆμα, τὰ ἐκτελεσθέντα ἔργα, τὰ ὑπάρχοντα ὄλικά ὡς τοῦτο καθορίζεται ἐν τῷ ἀρθρῷ 77 τῆς συγγραφῆς, ὡς ἐπίσης καὶ τὰ ὄντα γηπέδα διὰ τὴν συντέλεσιν τῆς γραμμῆς καὶ τῶν ἔξαρτημάτων αὐτῆς, διὰ τὰς ὑδρεύσεις κ. τ. λ. Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης τὰ ἔργα δέον νὰ ἐκτελεσθῶσιν, ὁ δὲ σιδηρόδρομος νὰ παραδοθῇ εἰς ἐκμετάλευσιν κατὰ τὰς ἐφεξῆς ὁψίζομένας προθεσμίας» :

Τοῦ Πειραιῶς μέχρι Λεβαδείας ἐντὸς δύο ἑτῶν.

Τοῦ Πειραιῶς μέχρι Δεμερόλη ἐντὸς τεσσάρων ἑτῶν.

Ἡ Κυβέρνησις ἐπομένως εὐλόγως ἐν τῇ ἀπαντήσει αὐτῆς λέγει ὅτι, συμφώνως πρὸς τὸ ἀρθρον 12 τῆς συμβάσεως ἡ τετραετὴς διορία διὰ τὴν ἀποπερατώσιν δὲν λογίζεται ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ πρώτου τμήματος 28 Μαΐου/10 Ιουνίου 1902 ἀλλὰ ἀπὸ τῆς παραδόσεως τῶν γηπέδων διὰ τὰ ἄλλα τμήματα.

Οτι τὰ ἔργα καὶ τὰ γηπέδα διὰ τὸ τμῆμα Πειραιῶς - Λεβαδείας παρεδόθησαν τὴν 28 Μαΐου/10 Ιουνίου 1902 καὶ ὅτι ἡ διορία τῶν τεσσάρων ἐτῶν λογίζεται ἀπὸ τῆς χρονολογίας ταύτης διὰ τὸ τμῆμα τοῦτο. Τοῦτο ἀνεγνωρίσθη ἐπίσης ὑπὸ τῆς Ἐταιρίας διὰ τῆς ἐπιστολῆς αὐτῆς τῆς 7/20 Σεπτεμβρίου 1902.

Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἡ διορία διὰ τὸ τμῆμα Πειραιῶς - Δεμερόλη ἥσχετο ἀπὸ τῆς 16/29 Οκτωβρίου 1902, ἡ διορία δὲ τῶν τεσσάρων ἐτῶν ἔλληγε μόνον τὴν 16/29 Οκτω-

βρίου 1906, ὥστε ἡ ἔγκρισις ἐδόθη ἔγκαιρως. Τοιαύτη δὲ ἔξηγησις ἐδόθη εἰς τὴν Ἐταιρίαν διὰ ἐπιστολῆς τοῦ Ἐλέγχου ἀπὸ 8ης Αὐγούστου 1902.

Οἱ διαιτηταὶ ἐπομένως δὲν δύνανται νὰ χορηγήσωσιν ἀποζημίωσιν εἰς τὴν Ἐταιρίαν ἐπὶ τῷ λόγῳ τούτῳ.

Γ'. «Υπερβολαὶ τοῦ κεφαλοίον τῶν ἀπροόπτων.

Ἡ Ἐταιρία προέβλεψε, ἂμα τῇ ἐνάρξει, ποσὸν ἀπροόπτων 321,750. Βραδύτερον ἐσμίκρυνε τὸ ποσὸν τοῦτο εἰς δρ. 38,857. Κατὰ τὸν συνδιαιτητὴν κ. Σβέριγκ προβλέπονται ἐν Γερμανίᾳ διὰ τοιαῦτα ἔργα ἀπροόπτα 3-10%. ἐπὶ τῶν διαφόρων κατηγοριῶν τοῦ προϋπολογισμοῦ, προσέτι δὲ 2%, ἐπὶ τοῦ διλικοῦ προϋπολογισμοῦ, ἵτοι ἐν δλφ 10% περίπου.

Τὸ διλικὸν ποσὸν τῶν ἔργων ἦτο 2,512,372 δρ., ἐπομένως ἀπροόπτα δρ. 429,876 εἶναι ἔξαγκωμένον ποσόν. Θά ἐπήκρει ποσὸν 200.000 δραχμῶν. Υπολογίζουσιν ἐπομένως οἱ διαιτηταὶ τὴν ζημιὰν τῆς Ἐταιρίας ἐκ τοῦ λόγου τούτου εἰς δραχμὰς 2.500 ἀς ἐπιδικάζουσιν ὑπὲρ αὐτῆς.

190ν

Δάρισσα - Σύνορα.

Ἡ Ἐταιρία ζητεῖ ποσὸν 1000 δραχμῶν ὡς ἀποζημίωσιν δι' ἐπισκεψὴν ἐπιχώματος ἐκ τῶν ζημιῶν ἀς προεκάλεσε πλημμύρα καὶ 80.000 δρχ. ὅπως καλυφθῇ ἵση ἀπαίτησις ἀποζημίωσεως αἰτουμένη ἀπὸ μέρους ἰδιοκτητῶν.

Κατὰ τὰς ἐπὶ τόπου συλλεγείσας πληροφορίας οἱ διαιτηταὶ φρονοῦσιν ὅτι ἡ ἐν λόγῳ δίκη τῶν ἰδιοκτητῶν δὲν εἰνε πιθανὸν ὅτι δὰ συνεχισθῇ ἀλλώς τε δὲν εἰδοποιήθῃ ἔγκαιρως περὶ τῆς δίκης ταύτης ἡ Κυβέρνησις. Ἐπίσης οἱ διαιτηταὶ δὲν ενδιόσκουσιν ἀποδειχθεῖσαν τὴν ζημιὰν ἐπὶ τοῦ ἐπιχώματος, ἀπορρίπτουσιν ἐπομένως ἀμφοτέρας τὰς αἰτήσεις.

Δ'. «Ακύρωσις πιστοποίησεως πρὸς πληρωμὴν προμηθείας ὄλικον.

Ἡ Ἐταιρία ζητεῖ ἀποζημίωσιν δι' ἀπώλειαν τόκων ἐνεκα βραδύτητος πληρωμῆς πιστοποίησεως 112,151 δρχ διὰ προμήθειαν στρωτήρων. Ἡ Κυβέρνησις εἶχεν ἀρνηθῆ τὴν πληρωμὴν ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἡ τιμὴ τῶν στρωτήρων δὲν εἴχεν ἔτι καθορισθῇ ἐν ᾖ ἡ Ἐταιρία ἀντιλέγει ὅτι ἡ τιμὴ αὐτῶν καυθωρίζετο ἐν τῷ τιμολογίῳ διὰ τὸ προηγούμενον τμῆμα.

Οι διαιτηταὶ ὑπολογίζοντες τὴν ἐπελθοῦσαν εἰς τὴν Ἐταιρίαν ζημίαν ἐκ τοῦ λόγου τούτου ἐπιδικάζουσιν ὑπὲρ αὐτῆς δρχ. 2,200.

B'. 'Υπερβολικὸς καθορισμὸς τοῦ κονδυλίου τῶν ἀπροόπτων.

Οι διαιτηταὶ εὑρίσκουσιν διὰ τὸ ὑπὸ τῆς Ἐταιρίας καθοριζόμενον ποσὸν ἀπορόπτων ἐκ δρχ. 40,277 ἐπὶ δαπάνης τῶν ἔργων τοῦ τμήματος 3,438,213 εἶναι ἀνεπαρκές. Εἴς ἄλλου θεωροῦσιν ὑπερβολικὸν τὸ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως προβλεπόμενον κονδύλιον τοῦτο ἐκ δρχ. 443,162, ἐπομένως ἐπιδικάζουσιν ὑπὲρ τῆς Ἐταιρίας διὰ ἐπισυμβᾶσαν αὐτῇ ἐκ τοῦ λόγου τούτου ζημίαν δρχ. 2,800.

G. Μελέτη ὁδογεφύρας ἐπὶ τοῦ Πηγειοῦ.

Οι διαιτηταὶ ἀπορρίπτουσιν τὴν ὑπὸ τῆς Ἐταιρίας αἴτιουμενήν ἀποζημίωσιν ἐκ δρχ. 2,500 διὰ τὴν σύνταξιν τοῦ ἐν λόγῳ σχεδίου καθ' ὅσον πρόκειται περὶ ἀπλουστάτου διαγράμματος.

A'. 'Υπερύψωσις τῆς γραμμῆς μεταξὺ τοῦ χιλιομέτρου 6 καὶ 12 καὶ χιλιόρου 40 καὶ 46

Ἡ Ἐταιρία ζητεῖ ἀποζημίωσιν δραχμῶν 120,120 δι' ἀνύψωσιν τοῦ τμήματος τούτου μεταξὺ τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς γραμμῆς ἀνωφελῆ κατὰ τὴν γνώμην αὐτῆς.

Ἡ Ἐταιρία ὑπέβαλε τὸ σχέδιον ἐκτελέσεως τοῦ τμήματος τούτου 19 Ἀπριλίου 1907 τὸ διπόλιον ἐνεργίθη 26 Μαΐου τοῦ αὐτοῦ ἔτους ὑπὸ τὸν ὄφον τῆς ὑπερυψώσεως τοῦ ἐπιπέδου τῶν χωματισμῶν μεταξὺ τῶν χιλιομέτρων 9,400 καὶ 12,800.

Ἡ ἐκτέλεσις ἐγένετο συμφώνως πρὸς τὴν τροποποίησιν τοῦ Ὑπονομείου, διε ὁ Ἐλέγχος εἰδοποίησε τὴν Ἐταιρίαν διὰ ἐθεώρει ἀναγκαίαν συμπληρωτικὴν ὑπερύψωσιν.

Οἱ διαιτηταὶ, δι' οὓς λόγους ἐν τῇ ἀποφάσει αὐτῶν λεπτομερῶς ἀναφέρουσιν, ἀποδέχονται:

1ον) "Οτι ἡ ἐκ τῶν ὑστέρων διαταχθεῖσα ὑπερύψωσις τῆς γραμμῆς δὲν ἥτο ἀνωφελῆς καὶ διὰ τῆς Κυβερνήσεως, διατάξασα τὴν ὑπερύψωσιν καθ' ὃν χρόνον ἡ γραμμὴ ἥτο σχεδὸν ἔτοιμη, φέρει τὴν εὐθύνην. Ἐπὶ τῇ βάσει δὲ τῶν ὑπολογισμῶν αὐτῶν οἱ διαιτηταὶ ὑπολογίζουσιν εἰς 50,000 δρχ. τὴν ἔνεκα τοῦ λόγου τούτου ἐπελθοῦσαν εἰς τὴν Ἐταιρίαν ζημίαν ἦν καὶ τῇ ἐπιδικάζουσι.

E'. 'Ἐπενδύσεις προστατευτικὰ τῶν ἐπιχωμάτων.

Οἱ διαιτηταὶ ἀπορρίπτουσιν τὴν περὶ τούτου σχετικὴν ἀπαίτησιν τῆς Ἐταιρίας μὴ ενδίσκοντες ὑπερβολικὰς τὰς ἀπαιτήσεις τῆς Κυβερνήσεως.

Z'. Κρατήσεις ἐπὶ τῶν πιστοποιήσεων.

Ἡ Ἐταιρία ζητεῖ ἀποζημίωσιν δρ. 20,420 διὰ τὰ ποσὰ τὰ ὑπερβολικῶς κρατηθέντα ἐκ τῶν πιστοποιήσεων ἐπὶ τῷ λόγῳ διὰ δὲν εἰχον ἔτι ἐκτελεσθῆ αἱ προστατευτικαὶ ἐπενδύσεις.

Οἱ διαιτηταὶ ἀναγνωρίζοντες τὸ δίκαιον τῆς αἰτήσεως τῆς Ἐταιρίας ἐπιδικάζουσιν αὐτῇ ποσὸν 10,000 δραχ. ὑπολογίζοντες τοὺς τόκους πρὸς 6 % τῶν γενομένων κρατήσεων.

H'. Θεμελιώσεις τῆς Γεφύρας τοῦ Πηγειοῦ.

Κατόπιν ἔξετάσεως, ἐπὶ τόπου, καὶ τῶν ὑποβλημέντων αὐτῇς σχεδίων, οἱ διαιτηταὶ εὑρίσκουσι δεδικαιολογημένην τὴν ἐνέργειαν τῆς Κυβερνήσεως. Φρονοῦσιν διὰ τὴν ὑποχρέωσιν νὰ συνεννοηθῇ προηγουμένως μετὰ τοῦ Μηχανικοῦ τοῦ Ἐλέγχου πρὸς καθορισμὸν τοῦ βάθους θεμελιώσεως τῆς γεφύρας κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν. Εάν ἐπομένως ἡ Ἐταιρία μὴ συμμορφωθεῖσα πρὸς ταῦτα ὑπεβλήθῃ εἰς συμπληρωτικὰς δαπάνας διὰ τὴν θεμελίωσιν ταῦτην δφείλει νὰ ὑποστῇ τὰς συνεπείας. "Οθεν οἱ διαιτηταὶ ἀπορρίπτουσιν τὴν ἐν λόγῳ ἀπαίτησιν.

20^{ὸν}

"Ἐγγα ἐν τοῖς Σταθμοῖς. — Γραμματαὶ σταθμεύσεις καὶ παρακάμψεις.

Ἡ Ἐταιρία ζητεῖ, διὰ τοῦτο ἐγγα ἐκτελεσθέντα ἐν τοῖς σταθμοῖς ὃς καὶ διὰ γραμμὰς σταθμεύσεων καὶ παρακάμψεων, τὸ ποσὸν φρ. 66.547,85 καὶ δραχ. 73.496,98 συμπεριλαμβανομένων τῶν τόκων.

Ἡ Ἐταιρία διευχρίζεται διὰ κατὰ τὸν πίνακα τῶν συγγραφῶν δὲν ὑπερχρεοῦτο νὰ ἐκτελέσῃ εἰς μὴ 28,110 μέτρα δευτερευούσῶν γραμμῶν ἐν φρ. ἡ Κυβερνήσεως ζητεῖ κατὰ τὸν αὐτὸν πίνακα ἔτερα 1009 μέτρα ἥτοι ἐν δλφ 29.110 μέτρα.

Οἱ διαιτηταὶ ἀπορρίπτουσιν τὴν αἴτησιν ταῦτην καὶ διότι ὅητῶς ἐν τῷ παραγράφῳ β' τοῦ ἐν λόγῳ πίνακος δρᾶζεται ἡ προσθήκη τῶν 1000 ἐπὶ πλέον μέτρων καὶ διότι διὰ νεωτέρας

συμφωνίας ή Ἐταιρία απεδέχθη τήν κατασκευὴν τῆς ἑνωτικῆς γραμμῆς μεταξὺ τῶν ἐν Δεμερλῆ σταθμῶν Πειραιῶς - Λορίσσης καὶ τῶν Θεσσαλικῶν Σιδηροδρόμων ἀντὶ παραχωρήσεως παλαιῶν σιδηροτροχιῶν εὑρισκομένων ἐν Πειραιεῖ.

Δαπάναι υποδομῆς.

Οἱ διαιτηταὶ ἀπορρίπτοντες τὰς ἀντιρρήσεις τῆς Κυβερνήσεως, δι' οὓς λόγους ἐν τῇ ἀποφάσει αὐτῶν λεπτομερῶς ἀναφέρουσιν, ἐπιδικάζουσιν ὑπὲρ τῆς Ἐταιρίας δι' ἔργα ἔκτελεσθέντα εἰς διαφόρους σταθμοὺς ἐπὶ πλέον τῶν ὑποχρεώσεων αὐτῆς δραχ. 7.559.

21ον

Τύποι ἀτμαμαξῶν.

Ἡ Ἐταιρία διαιτείνεται:

1ον) διτὶ ἐξ ὑπαιτιότητος τῆς Κυβερνήσεως ἡ ἔναρξις τῆς κατασκευῆς τῶν ἀτμαμαξῶν καθυστέρησεν ἐπὶ 40 μῆνας

2ον) διτὶ ἡναγκάσθη νὰ δαπανήσῃ διὰ σχέδια 24 660 δρ. ἀς ἀπαιτεῖ ὁς καὶ 2^ο ἐπὶ τοῦ ὑπερβάλλοντος βάρους τῶν ἐπτὰ ἀτμαμαξῶν τοῦ τύπου Β ἥτοι δρ. 16.380

3ον) διτὸς Badois τῇ ἐπεβλήθη ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως «παρὰ τὰς ἐνστάσεις καὶ διαμαρτυρίας καὶ τοῦ ἀδιαφιλούνεικήν δικαιώματος αὐτῆς δπως δώσῃ γνώμην ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς καθορίσεως τοῦ τύπου τῶν ἀτμαμαξῶν ἀς; αὕτη θὰ μετεχειρίζετο καὶ τοῦτο τόσον δσον ἀφορᾶ τὴν ἔλειν δσον καὶ ἐν σχέσει πρὸς τὴν συντηρησιν τῆς γραμμῆς, τοὺς κινδύνους καὶ τὴν εὐθύνην αὐτῆς ὡς ἐκμεταλλευτοῦ». καὶ

4ον) "Οτι ἡ χρῆσις τῶν βαρυτέρων καὶ πολυπλόκων τούτων ἀτμαμαξῶν προϋπένθησεν ἐπιπροσθέτους δαπάνας κανονίους ὑλῆς καὶ ἔξοδα συντηρήσεως τῆς γραμμῆς. Ἐπομένως ἡ Ἐταιρία ἀπαιτεῖ αὔξησιν κατὰ 80 δρ. δι' ἔκαστον χιλιόμετρον ἐκμεταλλεύσεως ἀπὸ τῆς 1ης Ιανουαρίου 1909.

Ἡ Κυβέρνησις ἀπαντᾶ διτὶ κατὰ τὸ 1902 ἐνέκρινε τοὺς παρὰ τῆς Ἐταιρίας προταθέντος τύπους Α καὶ Β. "Οτι τὸν Νοέμβριον ἔζητησεν αὐτὴ τὴν ἄδειαν κατασκευῆς ἑνιαίου τύπου διὰ τὰς ἀμαξοστοιχίας τῶν ἐπιβατῶν ὡς καὶ τῶν ἐμπορευμάτων δστις καὶ ἀπερρίφθη. Μετὰ δύο ἔτη ἡ Ἐταιρία προβάλλει νέαν τροποποίησιν τοῦ τύπου Β δὲ "Ἐλεγχος προσεκάλεσεν δπως ἡ Ἐταιρία ὑποβάλλῃ ἀνευ ἀναβολῆς ἐπισήμως τὴν προταθέεσαν τροποποίησιν. Ἀλλὰ δι' Ὅπουνγός—λέγει ἡ Κυβέρνησις ἐν

τῇ ἀπαντήσει αὐτῆς—παρατηρήσας διτὶ δ ἐγκριθεῖς τύπος Β δὲν ἥτο κατάλληλος, ἀνακαλεῖ τὴν 25 Ἀπριλίου 1904 τὴν πρώτην τοῦ ἀπόφασιν, ὑποδεικνύων συνάμα ὑφ' οὓς δρους θὰ ἐγένετο δεκτὸς διτὸς τύπος Β.

Τὸν Ιούνιον 1904 ἡ Ἐταιρία ὑποβάλλει νέας τροποποίησες τοῦ τύπου Β αἵτινες δὲν ἀπαντῶσιν εἰς τὰς βλέψεις τῆς Κυβερνήσεως ἡτις ἀναγκάζεται (ὅπως λέγει) νὰ μελετήσῃ ἢ ἵδια ἄλλον τύπον καὶ ὑποδεικνύει τὸν Ὁκτωβρίου τοῦ 1904 εἰς τὴν Ἐταιρίαν τὸν τύπον Badois εἰς ὃν τὴν ὑποβάλλει νὰ συμμορφωθῇ διὰ τὴν κατασκευὴν ἀτμαμαξῶν πανομοιοτύπων.

Ἡ Ἐταιρία «κατόπιν νέων παρατηρήσεων ὃς πρὸς τὸ ἀσήμαντον τοῦ πλεονεκτήματος, διπέρ παρουσιάζουσιν αἱ ἐπιβληθεῖσαι ἀτμάμαξαι λαμβανομένους ὑπ' ὅψιν οὐχὶ μόνον τοῦ συρομένου βάρους ἄλλα καὶ τοῦ ὀκαταλήλουν τῆς γραμμῆς διὰ τὴν κυκλοφορίαν τοιούτων ἀτμαμαξῶν ἀναγκάζεται νὰ ὑποκύψῃ εἰς τὸ δίκαιον τοῦ λαχυροτέρου».

Οἱ διαιτηταὶ φρονοῦσιν διτὶ ἡ ἐνστασις τῆς Ἐταιρίας ως πρὸς τὴν καθυστέρησιν τῶν 40 μῆνῶν δὲν εἶναι δεδικαιολογημένη. "Οτι δὲ δὲπιβληθεῖς τύπος ἥτο ἀκατάλληλος διὰ τὴν γραμμήν, τοῦτο, δ συνδαιτητής κ. Schwering διτικρούει. 'Λαριβᾶς, λέγει δ συνδαιτητής κ. Schwering, η Κυβέρνησις λαμβάνουσα ὑπ' ὅψει τὴν ἀνωδομήν καὶ τὰς καμπύλις τῆς γραμμῆς προέτεινε τὸν τύπον ἐκείνον δστις ὑπὸ τοὺς ἴδιους δρους καὶ συνθήκας ἔδωκεν τὰ καλλίτερα ἀποτελέσματα ἐπὶ τῆς γραμμῆς St. Gothard καὶ ἐπὶ τῶν σιδηροδρόμων τοῦ τῆς Bade. Συνάμα δ κ. Schwering ἀποιθμεῖ τὰ ἄλλα πλεονεκτήματα τοῦ τύπου τούτου καταλήγων εἰς τὸ συμπέρασμα διτὶ ἀπεναντι τόσων προτερημάτων μία μικρὰ αὔξησις δαπάνης τῆς καυσίμου ὕλης δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὅψει, καθ' δσον μάλιστα τὸ σύστημα τοῦτο παρέχει μεγαλειτέραν ἀσφάλειαν λειτουργίας καὶ φθείρει διλγώτερον τὴν ἀνωδομήν.

'Αφ' ἔτερου δ κ. Schwering ἀπετάθη πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τῶν Σιδηροδρόμων τοῦ Μεγάλου Δουκάτου εἰς Karlsruhe ἔνθα ὑπάρχει ἐν χρήσει μέγας ἀριθμός τοιούτων ἀτμαμαξῶν ὑπὸ τοὺς ἴδιους δρους καὶ παραδέτει τὴν ἀπάντησιν αὐτῆς ἡτις εἶναι εὐνοϊκὴ διὰ τὸ τύπου Badois. Ἐπομένως, συνάγει δ κ. Schwering, αἱ ἀπαντήσεις τῆς Κυβερνήσεως εἰσὶν λογικαὶ διότι τοιαῦται ἀτμάμαξαι καλῶς κατεσκευασμέναι δίδουσι τὰ καλλίτερα ἀποτελέσματα καλῶς χειρίζομεναι.

Ο διαιτητής Κύριος Ἀγγελόπουλος βασι-

ζόμενος ἐπὶ τῶν διατάξεων τῆς Συμβάσεως καὶ τῶν Συγγραφῶν ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἔτέρου λαμβάνων ὅπ' ὅψει τὰς ἔκθεσεις καὶ τῶν δύο μερῶν καὶ τὴν ἀμειφθεῖσαν ἀλληλογραφίαν ἔσχημάτισε τὴν γνώμην ὅτι ἡ παρέμβασις τοῦ Ἐλέγχου ἦτο ἀστοχος καὶ ὅτι οὗτος ὑπερέβη τὰ δικαιώματά του θέλων νὰ ἐπιβάλῃ εἰς τὴν Ἐταιρίαν παρὰ τὰς παρατηρήσεις καὶ ἐπανελημμένας διαμαρτυρίας αὐτῆς, ἵδιον τύπον ἀτιμασίξ.

Ἡ Ἐταιρία, προσθέτει ὁ κ. Ἀγγελόπουλος, ἀναλαβοῦσα τὴν κατασκευὴν τοῦ σιδηροδρόμου κατ' ἀποκοπὴν καὶ ἐκμεταλλευομένη συνάμα αὐτὸν ἐνθύνεται διὰ τὴν συντήρησιν καὶ δι' ἐκμετάλλευσιν ἀσφαλῆ καὶ οἰκονομικήν. Ἡ Ἐταιρία ἔπομένως ἦτο ἡ μόνη κατάλληλος ὅπως ἐκλέξῃ τὴν ἀπάρτιμαξαν ἥτις εἶναι τὸ κυριώτερον ὅραντον τῆς ἐκμεταλλεύσεως, ἢν εἴχεν ἀναλάβη. Αὕτη καὶ μόνη ἥδυνατο νὰ ἀποφασίσῃ κατόπιν μελέτης, περὶ τοῦ προσφροτάτερου τύπου ὡς πρὸς τὴν ἀνωδομὴν τῆς γραμμῆς, τὴν τομὴν αὐτῆς, τὸ βάρος τῶν ἐλασμάτων, τὸν ὄρον τῆς κινήσεως καὶ τὴν τεχνικὴν δεξιότητα τοῦ προσωπικοῦ ὅπερ διευθύνει τὰς ἀτιμασίξ.

Ἡ ἐκλογὴ τοῦ τίπου τῆς ἀτιμασίξ εἶναι ἐπίσης στενῶς συνδεδεμένη μετὰ τῶν ἄλλων ἀναγκῶν τῆς ὑπηρεσίας, μετὰ τοῦ ἀριθμοῦ καὶ τῆς τιχύτητος τῶν ἀμιξιστοιχιῶν κτλ. ὅρων δηλ. ὃν ἡ Ἐταιρία εἶναι ὁ καλλίτερος κριτής. Ἀφ' ἑτέρου τὸ ἄρθρο 43 τῶν συγγραφῶν δίδει καὶ εὐλόγως εἰς τὴν Ἐταιρίαν πλήρη ἐλευθερίαν ὅπως προτείνῃ τροποποίησεις τῶν ἐγκριμένων ἥδη τύπων ἀτιμασῶν καὶ κανονίζῃ τὰς λεπτομερείας τούτων.

Οὐδεμία ἄλλως τε σύγχρονις μεταξὺ τῆς ὑπὸ διαιτήσιν γραμμῆς καὶ ἐκείνης τῆς Βάδης. Μεταξὺ Ἀθηνῶν καὶ Λαρίσους ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀμάξιστοιχιῶν εἶναι περιῳδικός καὶ οὗτοι εἰσὶν τὴν σήμερον μικτοῖ. Ἀφ' ἑτέρου τὰ ἐλάσματα τῆς Βάδης, ὅπως λέγει ἡ Ἐταιρία, εἶχον βάρος 36 χιλ. 200 κατὰ μέτρον καὶ ἀντικατεστάθησαν δι' ἄλλων τῶν 42 χιλ. ἐνῷ δὲ ἡ ἡμέτερος σιδηρογραφίας τοιαῦτα ἐν χρήσει τῶν 34 μόνον καὶ (XIX Συγγραφῶν) Σημειώτερον ἐπίσης διτὶ τὰ ἐλάσματα ταῦτα εἰς Βάδην ἐτοποθετήθησαν ἐπὶ στρωτήρων ἐχόντων μεταξὺ των ἀπόστασιν 0 μ 72 ὡς ἀνώτατον ὄρον, ἔναντι τοιαύτης διὰ τὴν γραμμὴν Λαρίσους 0 μ. 95.

Καὶ ἀπὸ ἄλλης ἀπόψεως ἔξεταζων τὸ ζήτημα, διὰ συνδιαιτητῆς κ. Ἀγγελόπουλος, φρονεῖ διτὶ ἡ Κυβέρνησις ἔσπειρε νὰ ἐπιβάλῃ ἀτιμασίξ δις δὲν δύναται νὰ χρησιμοποιήσῃ ἡ Ἐταιρία καὶ αὖτινες ἐμποδίζουσιν αὐτὴν νὰ βελτιώσῃ τὸ σύστημα τῆς ἐλέγχου ὅπως τοῦτο ἔφραξεν αἱ Ἐταιρίαι τῶν Σιδηροδρόμων τῆς

Πελοποννήσου καὶ τῆς Θεσσαλίας, θέσασαι εἰς ἐφαρμογὴν λίαν ἐπιτυχῶς τὰς νέας δι' ὑπερθέρμου ἀτμοῦ ἀτμαράξας, αἵτινες ἐν Εὐρώπῃ καὶ ἴδια ἐν Γερμανίᾳ ἔδωκαν, κατὰ τὴν γνώμην τῶν εἰδικῶν, ικανοποιητικὰ ἀποτελέσματα.

Ἐπεται συνέχεια.

Η ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ

Ἐκθεσις περὶ τοῦ καθορισμοῦ τῶν βιωσίμων βιομηχανιῶν καὶ τῶν μέτρων καὶ τοῦ βαθμοῦ τῆς ἐνισχύσεως αὐτῶν

Πρὸς τὸ ἐν Βόλῳ συνελθὸν Γ' Πανελλήνιον Συνέδριον τῆς γεωργίας, βιομηχανίας καὶ ἐμπορίου

πρὸ τοῦ εἰσιτητοῦ

Π. Δ. ΖΑΧΑΡΙΑ

Ἡ βιομηχανία ἡμῶν, ἡ κατὰ τὰ τελευταῖα ἰδίως ἔτη σημαντικάς ἐπιδείξασα προόδους, κατὰ πολλῶν καὶ ποικίλων ἐπάλαισε καὶ ἀκόμη παλαίει ἐμποδίων, ἐν τῇ παιδικῇ δ' ἔτι αὐτῆς ἡλικίᾳ εὐδιοικομένη παρουσιάζει ἐν πολλοῖς ἀτελείαις, ὡστε νὰ σηματισθῶσιν ἐπικίνδυνοι προλήψεις καὶ νὰ συζητήσαι σοβαρῶς περὶ πολλῶν βιομηχανιῶν, ὅτι δὲν εἶναι βιώσιμοι, ὅτι ὑπάρχουσι καὶ συντηροῦνται δι' ὑπερόγκου τελωνειακῆς προστασίας πρὸς ζημίαν τοῦ πολλοῦ κόσμου καὶ ὠφέλειαν ὀλίγων ἐργοστασιαρχῶν, καὶ διτὶ προτιμότερον εἶναι αἱ τοιαῦται βιομηχανίαι νὰ ἐκλείψωσι. Οὕτως ἐπέδη καὶ ἐνώπιον τοῦ συνεδρίου τούτου πρὸς συζήτησιν τὸ δέμα περὶ τοῦ καθορισμοῦ τῶν βιωσίμων βιομηχανιῶν καὶ περὶ τῶν μέτρων καὶ τοῦ βαθμοῦ τῆς ἐνισχύσεως αὐτῶν. Ἐλλὰ πῶς θὰ καθορίσωμεν ποῖαι εἶναι αἱ βιώσιμοι βιομηχανίαι καὶ ποῖαι αἱ μῆ;

Βιομηχανία εἶναι ὁ κλάδος ἐκεῖνος τῆς παραγωγῆς, διὰ τοῦ δτού τὰ πρῶτα προϊόντα τῆς φύσεως μετασκευάζονται εἰς ἔτερα χρήσιμα ἀντικείμενα. Τοιαύτη οὖσα δύναται νὰ χρησιμοποιηθῇ οὐ μόνον ἐντοπίους ἀλλὰ καὶ ἐξ ἄλλων χωρῶν εἰσαγομένας πρώτας ὑλας, εἰς τοῦτο δ' ἔγκειται ἀκριβῶς καὶ ἡ μεγίστη αὐτῆς σπουδαιότης, καθ' ὃσον πολλαπλασιάζει τὰς παραγωγικὰς δυνάμεις τοῦ τόπου πολὺ ὑπὲρ τὸ δριόν τῆς φυσικῆς αὐτοῦ παραγωγικότητος καὶ συντελεῖ εἰς τὴν δημιουργίαν σοβαροῦ ἐθνικοῦ πλούτου. Ἡ χρησιμότης, τὸ ἀπαραίτητον τῆς βιομηχανίας διὰ τὴν πρόσδοτον οἰασ-